

NATTVERDGUDSTJENESTE UTENOM HØYMESSEN

1. Disse ordningene kan brukes både på hverdager og på søndager, men ikke ved hovedgudstjenesten på søndager og andre helligdager.
2. Hvis de brukes sammen med andre ordninger, så som Morgensang, Aftensang eller Skriftemålgudstjeneste, begynner en vanligvis med ledd 8 **Salme før nattverden**.
3. Noter til de enkelte ledd finnes i ordningen Høymesse, se side 66ff. For øvrig, se I B «Særskilt om nattverd», side 14.

ALTERNATIV I

1 | Inngang

Inngangssalme

Inngangsord

Enten **A**

L Fra lesepulten eller et annet sted i koret, vendt mot menigheten | Kjære menighet. Nåde være med dere og fred fra Gud vår Far, og Herren Jesus Kristus.

Eller **B**

L Fra lesepulten eller et annet sted i koret, vendt mot menigheten | I Faderens, Sønnens og Den Hellige Andes navn.

Etter inngangsordene kan liturgen kort si noe om gudstjenesten som følger.

2 | Kollektbønn

L | La oss alle be.

Liturgen ber kollektbønnen for søndagen eller en annen bønn som passer for anledningen.

M | **Amen.**

3 | Tekstlesning

Her leses epistelteksen eller en annen av tekstene for søndagen (på hverdager fra foregående søndag), eventuelt en fritt valgt tekst.

Tekstlesningen innledes med

Det står skrevet ...

Menigheten reiser seg.

Tekstlesningen kan avsluttes med
Slik lyder Herrens ord.

Menigheten setter seg.

4 | Preken

Kort preken eller tekstmeditasjon

Her kan følge

5 | Salme etter prekenen

Liturgen går til alteret.

6 | Syndsbekjennelse

L | La oss bøye oss for Gud og bekjenne våre synder.

Liturgen kneler, vendt mot alteret.

Menigheten kan knele i benkene, der forholdene ligger til rette for det.

En bruker syndsbekjennelsen i ordningen Høymesse (side 27) eller Kveldsbønn (side 325), eventuelt Salme 51 som i ordningen Skriftemålgudstjeneste (side 262).

7 | Menighetens forbønn

L **Vendt mot menigheten** | La oss vende oss til Gud i bønn.

Liturgen vender seg mot alteret og ber en av forbønnene i denne boken eller en fritt formulert bønn.

8 | Salme før nattverden

9 | Nattverdpåminnelse

L **Vendt mot menigheten** | Kjæreste Kristi venner.

Vi er samlet i vår Herre Jesu Kristi navn for å holde nattverd med ham og med hverandre. Guds ord minner oss om at vi skal prøve oss selv og legg oss på sinne hva Herren gir oss når vi kommer til hans bord. La oss da høre hva vår Frelser selv sier om sine gaver, så vi kan ta rett imot dem: «Dette er mitt legeme, som gis for dere,» og: «Denne kalk er den nye pakt i mitt blod, som utøses for dere til syndenes forlatelse.»

Av disse ordene vet vi at Jesus Kristus er fullt og helt til stede med sitt hellige legeme og blod i brødet og vinen, slik som ordene lyder. Så skal vi i tro og tillit ta imot ham i brødet og vinen, til syndenes forlatelse, liv og salighet.

10 | Nattverdbønn og Herrens bønn

L Vendt mot menigheten | La oss be.

Menigheten reiser seg.

L Vendt mot alteret | Evige, barmhjertige Gud. Vi takker deg fordi du har gitt din kjære Sønn i døden for våre synder, og i ham har forsonet verden med deg selv. Vi ber deg: Gi oss din Hellige ånd, og skap i oss en sann tro på din nåde, så vi kan ta imot Jesu legeme og blod til frelse og fred, og være ett legeme i ham.

A fremsier eller synger | **Fader vår, du som er i himmelen!**

La ditt navn holdes hellig.

La ditt rike komme.

La din vilje skje på jorden som i himmelen.

Gi oss i dag vårt daglige brød.

Forlat oss vår skyld, som vi og forlater våre skyldnere.

Led oss ikke inn i fristelse,

men frels oss fra det onde.

For riket er ditt, og makten og æren i evighet. Amen.

11 | Herrens innstiftelsesord

Herrens innstiftelsesord fremsies eller messes.

L | Vår Herre Jesus Kristus i den natt da han ble forrådt, tok han et brød, (liturgen tar disken) takket, brøt det, gav disiplene og sa: Ta dette og et det. Dette er mitt legeme som gis for dere. Gjør dette til minne om meg.

Likeså tok han kalken etter måltidet, (liturgen tar kalken) takket, gav dem og sa: Drikk alle av den. Denne kalk er den nye pakt i mitt blod som utøses for dere til syndenes forlatelse. Gjør dette så ofte som dere drikker det, til minne om meg.

12 | Nattverdmåltidet

L vendt mot menigheten | Salige er de som får sitte til bords i Guds rike. Kom, for alt er ferdig.

Nattverdgjestene går fram.

Utdelingsordene lyder:

Kristi legeme, gitt for deg.

Kristi blod, utøst for deg.

Under utdelingen kan det synges egnede salmer.

Etter utdelingen sier liturgen:

L | Den korsfestede og oppstandne Jesus Kristus har nå gitt dere (oss) sitt hellige legeme og blod som han gav til soning for alle deres (våre) synder. Han styrke dere (oss) og holde dere (oss) oppe i en sann tro til det evige liv. Fred være med dere.

13 | Bønn etter nattverden

L vendt mot menigheten | La oss alle be.

L vendt mot alteret | Herre Jesus Kristus, du som er den levende Guds Sønn og tok på deg en tjeners skikkelse og ble lydig til døden, vi ber deg: La nattverdens gave gjøre oss takknemlige og glade, så vi ikke lever for oss selv, men for deg, som døde for oss og stod opp for oss. Fyll oss med din kjærlighet, så vi kan tjene våre medmennesker i lydighet mot din vilje.

M | Amen.

14 | Slutningssalme

15 | Velsignelse og utsendelse

L vendt mot menigheten | Ta imot velsignelsen

L | Herren velsigne deg og bevare deg.
Herren la sitt ansikt lyse over deg og være deg nådig.
Herren løfte sitt åsyn på deg og gi deg fred.

M | Amen.

L kan her fortsette | Gå i fred. Tjen Herren med glede.

Her kan følge

Postludium

ALTERNATIV II.1

1 | Inngang

Inngangssalme

Inngangsord

Enten **A**

L Fra lesepulten eller et annet sted i koret, vendt mot menigheten | Kjære menighet. Nåde være med dere og fred fra Gud vår Far, og Herren Jesus Kristus.

Eller **B**

L Fra lesepulten eller et annet sted i koret, vendt mot menigheten | I Faderens og Sønnens og Den Hellige Ånds navn.

Etter inngangsordene kan liturgen kort si noe om gudstjenesten som følger.

2 | Kollektbønn

L| La oss alle be.

Her brukes kollektbønnen for søndagen, eller en annen bønn som passer for anledningen.

M| Amen.

3 | Tekstlesning

Her leses epistelteksten eller en annen av tekstene for søndagen (på hverdager fra foregående søndag), eventuelt en fritt valgt tekst.

Tekstlesningen innledes med

Det står skrevet ...

Menigheten reiser seg.

Tekstlesningen kan avsluttes med

Slik lyder Herrens ord.

Menigheten setter seg.

4 | Preken

Kort preken eller tekstmeditasjon

Her kan følge

5 | Salme etter prekenen

Liturgen går til alteret.

6 | Syndsbekjennelse

L| La oss bøye oss for Gud og bekjenne våre synder.

Liturgen kneler, vendt mot alteret.

Menigheten kan knele i benkene, der forholdene ligger til rette for det.

En bruker syndsbekjennelsen i ordningen Høymesse (side 27) eller Kveldsbønn (side 325), eventuelt Salme 51 som i ordningen Skriftemålgudstjeneste (side 262).

7 | Menighetens forbønn

L vendt mot menigheten | La oss vende oss til Gud i bønn.

En av forbønnene i denne boken eller en fritt formulert bønn.

8 | Salme før nattverden

9 | Nattverd-lovprisning EUKARISTIBØNN

L messer eller fremsier, vendt mot menigheten | Herren være med dere.

M reiser seg og svarer | **Og med deg være Herren.**

L | Løft deres hjerter.

M | **Vi løfter våre hjerter til Herren.**

L | La oss takke Herren vår Gud.

M | **Det er verdig og rett.**

L vendt mot alteret | Evige, allmektige Gud, du holder himmel og jord i dine hender, du nevner oss alle ved navn, så vi skal tilhøre deg og være ditt folk på jorden. Sammen med de troende gjennom alle tider og med de himmelske herskarer vil vi prise ditt hellige navn.

A fremsier eller synger | **Hellig, hellig, hellig er Herren Sebaot, all jorden er full av hans herlighet. Hosianna i det høyeste. Velsignet være han som kommer i Herrens navn. Hosianna i det høyeste.**

L | Hellige Gud, allmektige Herre, nådige Far. Uten ende er din miskunn, og evig er ditt herredømme. Du har fylt ditt skaperverk med lys og liv; himmelen og jorden er fulle av din herlighet. Gjennom Abraham lovte du å velsigne alle folkeslag. Du berget Israel, ditt utvalgte folk. Gjennom profetene fornyet du ditt løfte. Og da tiden var kommet, sendte du din Sønn, han som i ord og gjerning forkynte ditt rike og var lydig mot din vilje helt til døden.

L fremsier eller synger | I den natt da han ble forrådt, tok han et brød, (**liturgen tar disken**) takket, brøt det, gav disiplene og sa: Ta dette og et det. Dette er mitt legeme som gis for dere. Gjør dette til minne om meg.

Likeså tok han kalken etter måltidet, (**liturgen tar kalken**) takket, gav dem og sa: Drikk alle av den. Denne kalk er den nye pakt i mitt blod som utøses for dere til syndenes forlatelse. Gjør dette så ofte som dere drikker det, til minne om meg.

L | Derfor, så ofte som vi spiser dette brødet og drikker av kalken, forkynner vi Herrens død, inntil han kommer. **1 KOR 11,26**

M fremsier eller synger | **Kristus døde. Kristus stod opp. Kristus skal komme igjen.**

L | Derfor, barmhjertige Far, vil vi med dette brødet og den- ne kalken komme i hu at Herren gav sitt liv for oss. Og i troen på hans oppstandelse venter vi på at han kommer igjen i makt og herlighet og vil holde sitt store gjestebud sammen med sitt folk.

M fremsier eller synger | **Amen. Ja, kom, Herre Jesus.**

L | Vi ber deg, allmektige Far, gi oss din Hellige Ånd. La oss kjenne kraften av Kristi oppstandelse, så vi som tar imot hans legeme og blod, kan leve til pris og ære for din herlighet og få del i den arven som de hellige får i lyset.

M fremsier eller synger | **Amen. Ja, kom, du Hellige Ånd.**

L | Foren vår bønn med bønnene fra dine tjenere alle steder og gjennom alle tider, og med forbønnen fra vår store øver- steprest, som alltid ber for oss, inntil han kommer med seier, som Herren over alle ting. Ved Ham og i Ham og i samfunn med Den Hellige And skal du ha all herlighet og ære, allmektige Far, evige Gud, nå og til evig tid.

10 | Herrens bønn

A fremsier eller synger | **Fader vår, du som er i himmelen!**

La ditt navn holdes hellig.

La ditt rike komme.

La din vilje skje på jorden som i himmelen.

Gi oss i dag vårt daglige brød.

Forlat oss vår skyld, som vi og forlater våre skyldnere.

**Led oss ikke inn i fristelse,
men frels oss fra det onde.**

For riket er ditt,

og makten og æren i evighet. Amen.

11 | Fredshilsen

L vendt mot menigheten | Herrens fred være med dere alltid.

M | Hans fred være med deg.

Her kan en veksle håndtrykk med dem som står nærmest omkring, og si:
Fred være med deg **eller** Guds fred.

12 | Nattverdmåltidet

Nattverd gjestene går fram.

Under utdelingen kan det synges egnede salmer.

Utdelingsordene lyder:

Kristi legeme, gitt for deg.

Kristi blod, utøst for deg.

Etter utdelingen sier liturgen:

L | Den korsfestede og oppstandne Jesus Kristus har nå gitt dere (oss) sitt hellige legeme og blod, som han gav til soning for alle deres (våre) synder. Han styrke dere (oss) og holde dere (oss) oppe i en sann tro til det evige liv. Fred være med dere.

13 | Bønn etter nattverden

L vendt mot menigheten | La oss alle be.

L vendt mot alteret | Herre Jesus Kristus, du som er den levende Guds Sønn og tok på deg en tjeners skikkelse og ble lydig til døden, vi ber deg: La nattverdens gave gjøre oss takknemlige og glade, så vi ikke lever for oss selv, men for deg som døde for oss og stod opp for oss. Fyll oss med din kjærlighet, så vi kan tjene våre medmennesker i lydighet mot din vilje.

M | **Amen.**

14 | Slutningssalme

15 | Velsignelse og utsendelse

Enten **A**

L vendt mot menigheten | La oss prise Herren.

M Menigheten reiser seg | **Gud være lovet. Halleluja. Halleluja. Halleluja.**

Eller **B**

L vendt mot menigheten | Ta imot velsignelsen.

Menigheten reiser seg.

L | Herren velsigne deg og bevare deg.
Herren la sitt ansikt lyse over deg og være deg nådig.
Herren løfte sitt åsyn på deg og gi deg fred.

M | **Amen. Amen. Amen.**

L kan her fortsette | Gå i fred. Tjen Herren med glede.

Her kan følge

Postludium

ALTERNATIV II.2

1 | Inngang

Ingangssalme

Inngangsord

Enten **A**

L Fra lesepulten eller et annet sted i koret, vendt mot menigheten | Kjære menighet. Nåde være med dere og fred fra Gud vår Far, og Herren Jesus Kristus.

Eller **B**

L Fra lesepulten eller et annet sted i koret, vendt mot menigheten | I Faderens, Sønnens og Den Hellige Andes navn.

Etter inngangsordene kan liturgen kort si noe om gudstjenesten som følger.

2 | Kollektbønn

L | La oss alle be.

Her brukes kollektbønnen for søndagen, eller en annen bønn som passer for anledningen.

M | **Amen.**

3 | Tekstlesning

Her leses epistelteksten eller en annen av tekstene for søndagen (på hverdager fra foregående søndag), eventuelt en fritt valgt tekst.

Tekstlesningen innledes med

Det står skrevet ...

Menigheten reiser seg.

Tekstlesningen kan avsluttes med

Slik lyder Herrens ord.

Menigheten setter seg.

4 | Preken

Kort preken eller tekstmeditasjon

Her kan følge.

5 | Salme etter prekenen

Liturgen går til alteret.

6 | Syndsbekjennelse

L | La oss bøye oss for Gud og bekjenne våre synder.

Liturgen kneler, vendt mot alteret.

Menigheten kan knele i benkene, der forholdene ligger til rette for det.

En bruker syndsbekjennelsen i ordningen Høymesse (side 27) eller Kveldsbønn (side 325), eventuelt Salme 51 som i ordningen Skriftemålgudstjeneste (side 262).

7 | Menighetens forbønn

L vendt mot menigheten | La oss vende oss til Gud i bønn.

En av forbønnene i denne boken eller en fritt formulert bønn.

8 | Salme før nattverden

9 | Nattverd-lovprisning EUKARISTIBØNN

L messer eller fremsier, vendt mot menigheten | Herren være med dere.

M reiser seg og svarer | **Og med deg være Herren.**

L | Løft deres hjerter.

M | **Vi løfter våre hjerter til Herren.**

L | La oss takke Herren vår Gud.

M | **Det er verdig og rett.**

L vendt mot alteret | Ja, det er godt å takke deg, Herre vår Gud, og lovsynge ditt navn, du Den Høyeste, å forkynne din nåde om morgenen og din trofasthet når natten kommer. Du har skapt oss og oppholder oss. Du gir liv og helse, hjem og arbeid, vennskap og kjærlighet.

Du lot din Sønn leve som et menneske mellom mennesker, du lot ham dø for vår frelses skyld og stå opp med evig herlighet. Du gav oss din Hellige And, Hjelpen og Trøsten, som ikke lar oss være alene når vi sørger og redde. I ham er din nærhet oss alle dager.

Sammen med de troende gjennom alle tider og med de himmelske herskare vil vi prise ditt hellige navn.

M fremsier eller synger | **Hellig, hellig, hellig er Herren Sebaot, all jorden er full av hans herlighet. Hosianna i det høyeste. Velsignet være han som kommer i Herrens navn. Hosianna i det høyeste.**

L | Vi takker deg, Herre over himmel og jord, du som åpner din hånd og metter alt levende med det som godt er. Du sendte din Sønn så han skulle lide på korset, og du reiste ham opp fra døden. Han er det sanne brød, som kommer ned fra himmelen og gir verden liv. Vi ber deg: Send din And over oss og disse dine gaver, så vi med tro og takk kan ta imot det himmelske brød. Og likesom kornet er blitt ett i brødet og druene i vinen, så gjør oss til ett med hverandre og med Herren Jesus Kristus.

L fremsier eller synger | I den natt da han ble forrådt, tok han et brød, (liturgen tar disken) takket, brøt det, gav disiplene og sa: Ta dette og et det. Dette er mitt legeme som gis for dere. Gjør dette til minne om meg.

Likeså tok han kalken etter måltidet, (liturgen tar kalken) takket, gav dem og sa: Drikk alle av den. Denne kalk er den nye pakt i mitt blod som utøses for dere til syndenes forlatelse. Gjør dette så ofte som dere drikker det, til minne om meg.

L | Herre Jesus Kristus, så ofte som vi spiser dette brødet og drikker av kalken, forkynner vi din død, inntil du kommer. **1 KOR 11,26**

M fremsier eller synger | **Amen. Ja, kom, Herre Jesus.**

10 | Herrens bønn

A fremsier eller synger | **Fader vår, du som er i himmelen!**

La ditt navn holdes hellig.

La ditt rike komme.

La din vilje skje på jorden som i himmelen.

Gi oss i dag vårt daglige brød.

Forlat oss vår skyld, som vi og forlater våre skyldnere.

Led oss ikke inn i fristelse,

men frels oss fra det onde.

For riket er ditt, og makten og æren i evighet. Amen.

11 | Fredshilsen

L vendt mot menigheten | Herrens fred være med dere alltid.

M | Hans fred være med deg.

Her kan en veksle håndtrykk med dem som står nærmest omkring, og si:
Fred være med deg **eller** Guds fred.

12 | Nattverdmåltidet

Nattverdgjestene går fram.

Utdelingsordene lyder:

Kristi legeme, gitt for deg.

Kristi blod, utøst for deg.

Under utdelingen kan det synges egnede salmer.

Etter utdelingen sier liturgen:

L | Den korsfestede og oppstandne Jesus Kristus har nå gitt dere (oss) sitt hellige legeme og blod, som han gav til soning for alle deres (våre) synder. Han styrke dere (oss) og holde dere (oss) oppe i en sann tro til det evige liv. Fred være med dere.

13 | Bønn etter nattverden

L vendt mot menigheten | La oss alle be.

L vendt mot alteret | Herre Jesus Kristus, du som er den levende Guds Sønn og tok på deg en tjeners skikkelse og ble lydig til døden, vi ber deg: La nattverdens gave gjøre oss takknemlige og glade, så vi ikke lever for oss selv, men for deg som døde for oss og stod opp for oss. Fyll oss med din kjærlighet, så vi kan tjene våre medmennesker i lydighet mot din vilje.

M | **Amen.**

14 | Slutningssalme

15 | Velsignelse og utsendelse

Enten **A**

L vendt mot menigheten | La oss prise Herren.

M Menigheten reiser seg | **Gud være lovet. Halleluja. Halleluja. Halleluja.**

Eller **B**

L vendt mot menigheten | Ta imot velsignelsen.

Menigheten reiser seg.

L | Herren velsigne deg og bevare deg.
Herren la sitt ansikt lyse over deg og være deg nådig.
Herren løfte sitt åsyn på deg og gi deg fred.

M | **Amen. Amen. Amen.**

L kan her fortsette | Gå i fred. Tjen Herren med glede.

Her kan følge

Postludium